

Brüssel, 11. detsember 2020
(OR. en)

13976/20

ENER 492
RECH 517
IND 266
CLIMA 348

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 11. detsember 2020

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 13714/20 +COR1

Teema: Nõukogu järelused Euroopa vesinikuturu loomise kohta

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused Euroopa vesinikuturu loomise kohta, mille Euroopa Liidu Nõukogu kiitis 11. detsembril 2020 heaks kirjaliku menetluse teel.

Nõukogu järeldused

Euroopa vesinikuturu loomise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

1 TULETADES MEELDE

- 1.1 asjaolu, et Euroopa Ülemkogu andis oma 12. detsembri 2019. aasta kohtumisel heakskiidu eesmärgile saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalne EL ja võttis sellega seoses teadmiseks Euroopa Komisjoni teatise Euroopa rohelise kokkuleppe kohta, mille eesmärk on muuta Euroopa 2050. aastaks esimeseks kliimaneutraalseks maailmajaoks, võidelda bioloogilise mitmekesisuse vähenemise ja reostuse vastu ja reformida ressurside raiskamist, minnes suuremal määral üle ringmajandusele;
- 1.2 Pariisi kokkuleppe ratifitseerimisega väljendatud ELi ja selle liikmesriikide nõusolekut esitada riiklikult kindlaksmääratud panused oma kasvuhoonegaaside heitkoguste kiireks vähendamiseks, et hoida üleilmne temperatuuri tõus tööstusrevolutsioonieelse tasemega võrreldes tunduvalt allpool 2 °C, jätkates samal ajal jõupingutusi temperatuuritõusu hoidmiseks 1,5 °C piires;
- 1.3 nõukogu 25. juuni 2019. aasta järeldusi energiasüsteemide tuleviku kohta energialiidus, et tagada energiasüsteemi ümberkujundamine ning energia- ja kliimaeesmärkide saavutamine aastaks 2030 ja pärast seda, milles rõhutatakse vajadust välja arendada ja kasutusele võtta ohutud ja kestlikud vähese CO₂ heitega tehnoloogiad, mis aitavad kaasa CO₂ heite vähendamisele, sektorite ühendamisele ja integreerimisele, regulatiivsete tõkete kõrvaldamisele ning vesiniku, eelkõige taastuvallikatest toodetud vesiniku potentsiaali hindamisele, et kasutada vähese CO₂ heitega energiasüsteemi puhul parimal viisil ära olemasolevaid ELi gaasitaristuid;

- 1.4 liikmesriikide hiljutiste riiklike vesinikustrateegiate ja piirkondlike vesinikku käsitlevate algatuste kasvavat hulka ja ambitsiooni ning sidusa ja komplementaarse liidu tasandi strateegia rakendamise tähtsust;
- 1.5 Euroopa Komisjoni teatist ELi energiasüsteemi lõimimise strateegia kohta ja Euroopa Komisjoni teatist kliimaneutraalse Euroopa vesinikustrateegia kohta, milles seatakse eesmärgiks luua lõimitud energiasüsteem kliimaneutraalsuse saavutamiseks ja visandatakse ELi vesinikualane tegevuskava, milles esitatakse muu hulgas eesmärgid suurendada elektrolüüsiseadmete võimsust ja kasutuselevõttu, muuta eelkõige elektrolüüsi teel toodetud vesinik hinna poolest konkurentsivõimelisemaks, koostada vastav investeerimiskava, ettepanekud pakkumise ja nõudluse suurendamiseks ning turu ja taristuga seotud raamistiku elemendid, mis kokku loovad tervikliku nägemuse energiakandjate ja lõppkasutussektorite vahelisest suuremast koostoimest tulenevast potentsiaalist;
- 1.6 Linzi vesiniku algatust, mida 2018. aasta septembris toetasid kõik liikmesriigid ja Euroopa Komisjon ning hulk peamisi energia- ja tööstusettevõtjaid ja milles rõhutati säästva vesinikutehnoloogia potentsiaali CO₂ heite vähendamiseks paljudes sektorites ning energiasüsteemi ja ELi pikaajalise energiajulgeoleku jaoks;
- 1.7 Euroopa saastevaba vesiniku liitu, mille eesmärk on edendada üleeuroopalist koostööd avatuse, partnerluse, kaasatuse, mitmekesisuse ja läbipaistvuse kaudu ning arendada vesiniku väärtusahelat kogu Euroopas, luues töökindla projektide portaali, mis keskendub kliimaneutraalse Euroopa saavutamisele;
- 1.8 Kütuseelementide ja Vesiniku Valdkonna Ühisettevõtte rolli kui suurepärase näidet avaliku ja erasektori partnerlustest vesiniku väärtusahelate vallas, eelkõige teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse valdkonnas;

- 1.9 asjaolu, et Euroopa Komisjoni 2020. aasta aruandes energialiidu olukorra kohta toodi esile vajadus reageerida puhta energia tehnoloogiatega seotud teadus- ja innovatsioonitegevustesse tehtavate investeeringute vähenemisele, et tugevdada pikaajalise kestliku majanduskasvu potentsiaali ning keskenduda ELi tööstustele ja novaatoritele, kes töötavad välja vajalikud puhtad tehnoloogiad ja saavad neid kogu maailmas edendada;
- 1.10 asjaolu, et üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide strateegiline foorum on valinud vesinikutehnoloogiad ja -süsteemid üheks strateegiliseks väärtusahelaks, mis on esmatähtis ELi konkurentsivõime ja kestlikkuse suurendamiseks tulevikus;
- 1.11 riiklike energia- ja kliimakavade keskset rolli majanduse taastamisel ning ELi 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkide ning ELi 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamiseks vajalike tulevaste investeeringute prioriseerimisel;
- 1.12 ELi saarte puhta energia algatust, mille eesmärk on edendada energiasüsteemi ümberkujundamist Euroopa saartel,

2 TUNNISTADES, ET

- 2.1 ELil on tänu oma energia siseturule, sealhulgas energiaalastele õigusaktidele ning eelkõige pakstile „Puhas energia kõikidele eurooplastele“, hea võimalus pakkuda konkurentsi, suurendada energiatõhusust ja taastuvate energiaallikate kasutuselevõtmist, parandada energiajulgeolekut Euroopas ja näidata oma pühendumust kliimamuutustega võitlemisel, austades samal ajal liikmesriikide valikuvabadust energiaostuvõimetuse probleemi käsitlemisel ja nende suveräänsust oma energiaallikate jaotuse üle otsustamisel;
- 2.2 energiasektoril on oluline roll Euroopa majanduse taastumisel pärast COVID-19 kriisi, tagades õiglase ülemineku kestlikule majanduskasvule ja kliimaneutraalsusele ning kasutades moderniseerimisest ja ümberkujundamisest tulenevaid võimalusi ja stiimuleid, võimaldades era- ja avaliku sektori investoritel lähtuda investeerimisotsuste tegemisel vähese CO₂ heitega energiasüsteemile üleminekuks vajalikest tehnoloogiatega;

- 2.3 energiasäästu ja energiatõhususe meetmed, taastuvenergia otsetarbimine ja elektrifitseerimine, eelkõige taastuvatest energiaallikatest, on tõhusad ja kulutõhusad meetmed, mis aitavad teha märkimisväärsed edusamme kliimanetraalsuse saavutamiseks kõigis asjaomastes sektorites;
- 2.4 transpordis ja tööstuses on kütuse kasutamise viise (sealhulgas lähteainena kasutamine), mille puhul on raske vähendada CO₂ heidet teisiti kui asendades kütuse vesinikuga või vesinikupõhiste kütuste, lähteainete või kemikaalidega;
- 2.5 elektrolüüsi teel vesiniku tootmine võib eelkõige muutlikest taastuvallikatest toodetud elektri kasutamisel pakkuda lisaväärtust energiasüsteemi tõhusaks ja stabiilseks toimimiseks, luues lisaks muudele paindlikkusvõimalustele, nagu nõudluse juhtimine ja energia salvestamine, ka pikaajalisi energia salvestamise võimalusi ning lisapaindlikkust turu ja süsteemi tasakaalustamiseks;
- 2.6 tulevasi investeeringuid CO₂ heite vähendamiseks tuleb veelgi stimuleerida ja nendeks investeeringuteks tuleb pakkuda võrdseid võimalusi, sealhulgas ELi heitkogustega kauplemise süsteemi ja asjaomaste ELi riigiabi eeskirjade läbivaatamise kaudu;
- 2.7 ELil on juhtiv roll teadus- ja arendustegevuses ning säästva energia tehnoloogiate, nt elektrolüüsiseadmete, tööstusinnovatsiooni ja vesiniku kasutamise alal, mis on kõik olulised eeltingimused, et võimaldada mitmel energiamahukal tööstusharul ja mõnel transpordisektoril vähendada uute investeerimistsüklite raames kestlikult ja kulutõhusalt CO₂ heidet, minnes üle vesinikule, mis on eelistatavalt taastuvatest energiaallikatest toodetud, ja kasutades seda lähteainena või kütusena või võimaluse korral sünteetiliste gaaside või vedelike alusena;
- 2.8 vesinikul ja selle derivaatidel on palju rakendusi juhul, kui vesinikku pole võimalik otse kasutada, kuid arvestades praegust kõrget hinda ja vesiniku piiratud kättesaadavust, tuleks eelistada valdkondi, mis on kaubanduslikult peaaegu tasuvad, mille puhul vesiniku ja selle derivaatide kasutamine aitab vähendada heitkoguseid ja on energiatõhus ning kus on võimalik vältida suurt tehnoloogilist kinnistumist või kus heitkoguseid ei saa muul viisil vähendada;

- 2.9 kohalikud vesinikuklastid, näiteks nn vesinikuorud (Hydrogen Valleys) on tõhus lähtepunkt ohutute ja kestlike vähese CO₂ heitega vesinikutehnoloogiate ja laiaulatuslike rakenduste kasutuselevõtmiseks, kujutades endast samas sobivaid ökosüsteeme, mis võimaldavad kasutada ära ELi väärtusahelate potentsiaali;
- 2.10 ELis olemasolev ühendatud gaasi ülekandmise ja hoiustamise taristu pakub tulevikus mitmeid võimalusi vesiniku ülekandmiseks, kui see on asjakohane;
- 2.11 vesiniku transportimiseks on erinevaid viise, samuti on erinevaid klastritest lähtuvaid lähenemisviise, mida saab rakendada tootmisel ja tarbimisel ja mis võivad osutada tõhusaks ning pakkuda usaldusväärseid salvestamis- ja tarnevõimalusi, sealhulgas võimalust kasutada vedeldatud vesinikku või muudes energiakandjates sisalduvat vesinikku;
- 2.12 vesiniku tootmiseks on erinevad ohutuid ja kestlikke vähese CO₂ heitega tehnoloogiaid, mis aitavad CO₂ heidet kiiresti vähendada;
- 2.13 tähelepanu tuleks pöörata taastuvallikatest toodetud vesinikule, pidades silmas selle olulist rolli CO₂ heite vähendamise eesmärgi saavutamisel, ning sellele, et täiendava taastuenergia tootmisvõimsuse edasisel kavandamisel ja kasutuselevõtmisel tuleb arvesse võtta, et taastuvallikatest toodetud vesiniku kasutuselevõtmisega kaasneb täiendav nõudlus taastuenergia järele;
- 2.14 toetus vesiniku tootmise võimsuse kiireks suurendamiseks ELis ja kogu maailmas annab lisaväärtust, et saavutada mastaabisääst konkurentsivõimelise ja likviidse turu loomiseks ning vajalike investeeringute ligimeelitamiseks;
- 2.15 võimalik on ära kasutada märkimisväärset taastuenergia potentsiaali ELis ja ELi mittekuuluvates riikides, mitte ainult laiendades ja mitmekesistades selle kaudu Euroopa energiavarustuse baasi, vaid luues ka uusi turge tehnoloogia ekspordiks ja abistades kolmandaid riike energiasüsteemi ümberkujundamisel;
- 2.16 eelkõige seoses vältimatu protsessiheitel ja täiendades vesinikuturu arendamiseks ajutiselt vesiniku tootmist taastuvallikatest, võivad süsiniku kogumine ja säilitamine ning süsiniku kogumine, kasutamine ja säilitamine aidata kaasa vastava tehnoloogia valinud liikmesriikide CO₂ heite vähendamisele,

3 KASUTADES ÄRA

- 3.1 riiklikke energia- ja kliimakavasid ning sihtotstarbelisi riiklikke vesinikustrateegiad, et teha kindlaks kiirendamise võimalused, vahetada parimaid tavasid, leida ühiseid võimalusi, edendada piirkondlikku koostööd ja ühtlustada ELi tasandil võetavad meetmed liikmesriikide meetmetega, võttes sealjuures arvesse nende erinevaid lähtepositsioone ja potentsiaali;
- 3.2 Euroopa taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendit ning riiklikke taaste- ja vastupidavuskavasid, et toetada rohepööret 2030. aastaks kehtestatud liidu kõige hiljutisemate kliimaeesmärkide saavutamiseks ja tagada kooskõla 2050. aastaks seatud ELi kliimaneutraalsuse eesmärgiga, soodustades investeeringuid juhtivate vesinikuturgude loomisse Euroopas, toetades liikmesriike vesiniku nõudluse ja pakkumise suurendamisel, seades eesmärgiks CO₂-mahukate energiakandjate asendamise;
- 3.3 paketi „Puhas energia kõikidele eurooplastele“ sätteid, millega edendatakse päritolutagatiste väljatöötamist taastuvallikatest toodetud vesiniku paremaks jälgitavuseks ning edendatakse muu kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste kasutamist transpordis, et tagada täiendavus ja õiglane tasu paindlikkuse ja süsteemiteenuste eest, mida võib pakkuda hästi integreeritud vesinikusektor;
- 3.4 ELi energiasiseturgu, et suurendada vesiniku tootmist ühise mastaabisäästu saavutamiseks, võimaldades erinevaid ärimudeleid, parandades energiavarustuse ja lähteainete kättesaadavust, arendades transpordivõimalusi ja taristuid salvestamiseks ning pakkudes vajaduse korral tarbijatele võimalust vahetada kütuseliiki;

- 3.5 Euroopa uut tööstusstrateegiat, mille Euroopa Komisjon avaldas 2020. aasta märtsis ja mis sisaldab algatusi, mis aitavad kaasa kaksiküleminekule ja strateegilise autonoomia saavutamisele, säilitades samal ajal avatud majanduse, meetmeid, mille kaudu prioriseeritakse ja kiirendatakse selliseid algatusi, mis loovad töökohti, edendavad uuenduslikku tegevust ja tugevdavad konkurentsivõimet, ning uue ettevõtjate foorumi käivitamist, kus analüüsitakse tööstusökosüsteeme ja väärtusahelaid ning tehakse tööd, et ühiselt läbi vaadata, arendada, kiirendada ja koordineerida olemasolevaid algatusi;
- 3.6 ELi heitkogustega kauplemise süsteemi, lähtudes heitkoguste vähendamisel terviklikust stiimulist ja hinnates välismõjude rahalist väärtust, vältides samal ajal kasvuhoonegaaside heite ülekandumist ja tagades Euroopa tööstuse konkurentsivõime;
- 3.7 ELi kehtestatud konkurentsieeskirju, mis võimaldavad vajaduse korral arendada tõhusaid salvestamisviise, transpordiliike ning taristuvõimalusi;
- 3.8 ELi energia siseturu õigusraamistikku ja põhimõtteid konkurentsi, taskukohaste hindade ja energiavarustuskindluse tagamiseks, mille alusel töötatakse välja kohandatud lähenemisviis vesinikusektori reguleerimise ning likviidse ja konkurentsile avatud ELi vesinikuturu edendamise kohta;
- 3.9 võimalusi olemasolevate Euroopa ühendatud maagaasivõrkude ja hoiustamise taristute kasutusotstarbe muutmiseks, mis võiksid potentsiaalselt olla üleeuroopalise vesinikutaristu loomise aluseks, et arendada seda vastavalt vajadusele peamiste tootmis- ja tarbimiskeskustega seoses kestlikul, kulutõhusal ja koordineeritud viisil, tunnistades samal ajal, et vesinikuklastrid on vesinikulahenduste kasutuselevõtmise võimaluseks lühiajalises ja keskpikas perspektiivis;

- 3.10 rahvusvahelisi väärtusahelaid, mis tuginevad usaldusväärsetele kaubanduspartneritele ja tarneteede ning kättesaadavatele rahvusvahelise koostöö võimalustele ja partnerlustele väljaspool Euroopat, mis annavad võimaluse kulude poolest konkurentsivõimeliseks vesiniku tootmiseks taastuvallikatest, ning toetavad ka taastuenergia tehnoloogiate edendamist nendes riikides, tagades samal ajal majanduslikult ja keskkonnavalaselt võrdsed tingimused vesiniku tootmiseks Euroopas;
- 3.11 koostöövahendeid, mis võimaldavad ellu viia ühiseid mahukaid piiriüleseid investeerimisprojekte, nagu vesinikku käsitlev üleeuroopalise tähtsusega projekt, või kasutada ära taastuenergia direktiivi 2018/2001 kohaseid ühishankeid vesiniku tootmiseks taastuvallikatest ning komisjoni toetust sellele protsessile, koordineerides jõupingutusi, andes suuniseid ja võttes arvesse vesinikuturu loomisel esinevaid raskusi, tagades samal ajal rahvusvahelise konkurentsivõime;
- 3.12 uusi vorme partnerluseks rahvusvaheliste era- ja avaliku sektori sidusrühmadega, et koostada portaali kestlikest, kogu vesiniku väärtusahela ulatuses rakendatavatest investeerimisprojektidest, näiteks innovatsioonimissiooni ning puhta energia teemalise ministrite kohtumise raames, samuti vajaduse korral koostööd rahvusvahelistes institutsioonides, nagu Rahvusvaheline Energiaagentuur (IEA) või Rahvusvaheline Taastuenergia Agentuur (IRENA),
- 4 LEIAB, ET ON VAJA
- 4.1 intensiivistada Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide tööd sektorite integreerimisel, sealhulgas energiatõhususe suurendamisel, otsesel elektrifitseerimisel ning vesiniku (eelkõige taastuvallikatest toodetud vesiniku) rolli ja osatähtsuse suurendamisel CO₂ heite vähendamiseks, majanduse taastamiseks ja konkurentsivõime suurendamiseks;
- 4.2 kiiresti ning kestlikul ja kulutõhusal viisil arendada ELi tasandil vesinikuturgu, keskendudes eelkõige sektoritele, kus CO₂ heite vähendamine muude vahenditega on keeruline, ning kasutada kulutõhususe järkjärguliseks parandamiseks arengukõveraid;

- 4.3 arendada aktiivselt ELi potentsiaali vesiniku tootmiseks elektrist, eelkõige kõige kulutõhusamatest taastuvallikatest;
- 4.4 stimuleerida erainvesteeringuid, muu hulgas selliste olemasolevate ELi finantseerimisasutuste, fondide ja rahastamisvahendite kaudu, nagu Euroopa Investeerimispank, kestliku Euroopa investeerimiskava, innovatsioonifond, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ja Euroopa ühendamise rahastu, ning samuti uuenduslike vahendite, näiteks CO₂ heite hinnavahe lepingute kujundamise kaudu, mis aitavad saavutada 2050. aastaks ELi kliimaneutraalsuse eesmärgi;
- 4.5 koostada tulevikku suunatud ja ambitsioonikas tegevuskava ja strateegia kliimaneutraalsuse kohta lõppkasutussektorites, milles käsitletakse vesinikku ja selle derivaate, võttes arvesse valdkondlikke ja piirkondlikke lähenemisviise ja nõudes paindlikke poliitilisi lahendusi, mis aitavad saavutada 2050. aastaks ELi kliimaneutraalsuse eesmärgi;
- 4.6 hinnata taristuga seonduvaid võimalusi, võttes arvesse erinevaid viise, kuidas tõhusalt tarnida kodumaist ja vajaduse korral imporditud vesinikku ja selle derivaate, ning mõju konkurentsija õigusraamistike kujundamisele;
- 4.7 kehtestada integreeritud lähenemisviis, mida rakendada võrgu kavandamisel kõigi energiakandjate puhul, võttes arvesse tootmist, transporti, salvestamist ja kasutamist ning kasutades vesiniku transportimiseks eelistatavalt muudetud kasutusotstarbega ELi taristuid, järgides subsidiaarsuse põhimõtet;
- 4.8 hinnata konkreetseid lahendusi kestliku vesinikuturu ja sellega seotud taristu arendamiseks piirkondades, mis on praegu vähem ühendatud, ääre poolsed või isoleeritud, nagu saared;
- 4.9 kasutada energiasüsteemi lõimimiseks positiivset välismõju, mida pakub vesiniku kodumaine tootmine taastuvallikatest, suurendades tõhusust ja paindlikkust ning vältides samal ajal võrgu ülekoormust, võimaldades seeläbi suurendada taastuvenergia tootmise osakaalu;

- 4.10 hinnata, millised on turukorralduse raamistiku nõuded läbipaistva, konkurentsivõimelise ja likviidse vesinikuturu arendamiseks, tagades gaasi ja elektrienergia siseturu terviklikkuse ja õiglased võrgutariifid, võimaldades samal ajal paindlikke ärimudeleid;
- 4.11 võtta piisavalt arvesse CO₂ heite maksustamise toetavat rolli, tagades samal ajal võrdsed tingimused ja rahvusvahelise konkurentsivõime;
- 4.12 tagada sektoritele ja energiakandjatele võrdsed tingimused seoses võrgutasude, maksude ja lõivudega;
- 4.13 edendada nii Euroopa tasandil kui riiklikul ja piirkondlikul tasandil investeeringuid teadus- ja innovatsiooniprojektidesse, mille eesmärk on kasutada vesiniku potentsiaali, et suurendada tõhusust ja edendada Euroopa, riiklike ja piirkondlike programmide vahelist koostööd, ja mis aitavad saavutada 2050. aastaks ELi kliimaneutraalsuse eesmärgi;
- 4.14 võtta arvesse energia- ja tööstussektori investeerimistsükleid, et vältida tehnoloogilist kinnistumist ja pöördumatuid investeeringuid;
- 4.15 pakkuda tarbijatele valikuvõimalust, avalikustades gaaside päritolu, nende CO₂ ja muude kasvuhoonegaaside jalajälje kogu olelusringi jooksul, sealhulgas nende transportimise käigus, ning nende tootmisviisi ja üldise kütusekasutuse struktuuri, et kehtestada ELi standard ja tagada samal ajal jälgitavus kogu väärtusahela ulatuses ning kasutades ära standardimiseks juba tehtud jõupingutusi;
- 4.16 kasutada ära kodumaise vesinikutootmise potentsiaali, süvendades samal ajal rahvusvahelist koostööd vesiniku valdkonnas, suurendada eelkõige jõupingutusi vesiniku tootmiseks taastuvallikatest ja võimaldada selliselt toodetud vesiniku importimist, eriti juhul, kui partneritel on suur taastuvenergia potentsiaal, ning käsitledes seega väärtusahelat tervikuna, seades eesmärgiks ülemaailmse, konkurentsivõimelise, likviidse ja kestliku vesinikuturu loomise, vähendades samal ajal sõltuvust impordist,

5 KUTSUB EUROOPA KOMISJONI ÜLES

- 5.1 tugevdama Euroopa positsiooni innovatsiooni ja tööstuse konkurentsivõime liidrina, kasutades täiel määral Euroopa teadusruumi potentsiaali, tugevdades partnerlusi ja tagades piisavad vahendid vajalike tehnoloogiate uurimiseks, arendamiseks ja kasutuselevõtuks ning hõlbustades investeeringuid, vaadates selleks muu hulgas läbi riigiabi eeskirjad;
- 5.2 jätkama ELi vesinikustrateegia täiendamist ja rakendamist, kasutades tegevuskava eesmärkide saavutamiseks ühisprogramme ja kulutõhusat lähenemisviisi, järgides sealjuures energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet ja prioriseerides taastuvenergia otsetarbimist ning elektrifitseerimist, eelkõige taastuvatest energiaallikatest;
- 5.3 toetama ja hõlbustama liikmesriikide koostööd strateegiliste väärtusahelate vallas, eelkõige ühe või mitme vesinikku käsitleva üleeuroopalise tähtsusega projekti koostamist, ning tagama, et nõukogule antakse korrapäraselt ajakohastatud teavet vesinikku käsitlevate üleeuroopalise tähtsusega projektide raames tehtud edusammude ja Euroopa saastevaba vesiniku liidu kohta ning suuniseid ELi riigiabi eeskirjade tõlgendamise kohta, eelkõige teatise (2014/C 188/02) punkti 23 kohta;
- 5.4 koostama kodumaiste ja imporditud gaasiliste energiakandjate, sealhulgas vesiniku ja selle derivaatide põhjaliku klassifitseerimis- ja sertifitseerimisraamistiku, mis hõlmab teavet kestlikkuse, CO₂ ja muude kasvuhoonegaaside jalajälje kohta kogu olelusringi jooksul, sealhulgas nende transportimisel, ning nende tootmisviisi ja üldise kütusekasutuse struktuuri kohta, ning tagama jälgitavuse;
- 5.5 koostama usaldusväärse ja toimiva liidu metoodika, mida kohaldatakse juhul, kui elektrit kasutatakse selleks, et toota transpordisektoris kasutamiseks muu kui bioloogilise päritoluga taastuvaid vedel- ja gaaskütuseid, tuginedes taastuvenergia direktiivis 2018/2001 sätestatud asjakohastele kriteeriumitele, sealhulgas täiendavuskriteeriumitele;

- 5.6 visandama lähenemisviisid pöördumatute investeerimiskulude vältimiseks ning tagama, et üleminekut ei takistaks tehnoloogiline kinnistumine;
- 5.7 võtma arvesse energiavarustuskindluse parandamise võimalust, kasutades ära ELi tootmispotentsiaali, mitmekesistades impordivõimalusi ja vähendades üldiselt sõltuvust impordist, tunnistades samal ajal olemasolevate energiapartnerluste töökindlust;
- 5.8 toetama vesinikuklastrite loomist kogu ELis, eelkõige lõppkasutussektorite puhul, kus CO₂ heite vähendamine on keeruline, toetades samal ajal liikmesriike nende klastrite ühendamisel pikas perspektiivis, kasutades ära maagaasisüsteemide potentsiaali, et minna vajaduse korral järkjärgult üle vesinikupõhiste süsteemidele;
- 5.9 täiendama kümneaastase võrgu arengukava raamistikku, et see hõlmaks gaasilist vesinikku ning ühendusi vesiniku, metaanipõhise gaasi ja elektrivõrgu tõhusa integreerimise kavandamiseks;
- 5.10 kasutama ära üleeuroopalist energiavõrku (TEN-E) käsitleva määruse eelseisvat läbivaatamist, et viia selle sisu vastavusse Euroopa rohelise kokkuleppega, aitamaks saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsuse, ning toetama niiviisi sihtotstarbelise vesinikuvõrgu arendamist, kui see on põhjendatud usaldusväärse ja kestliku nõudlusega, lähtudes eelistatavalt olemasoleva¹ gaasitaristu kasutusotstarbe muutmisest, juhul kui see on kulutõhus lahendus;
- 5.11 muutma energiastatistika määrust, et lisada vesinik energiastatistikasse eraldi tootena;
- 5.12 analüüsima CO₂ heite maksustamise toetavat rolli ja hindama võimalusi, kuidas selle abil vesinikuturu arengut veelgi toetada;
- 5.13 hindama võimalusi, kuidas maksude ja lõivudega seotud stiimulitega saab soodustada süsteemi optimeerimist ja vältida investeeringute ebaotstarbekat jaotust;

¹ Selles tekstis käsitletakse olemasoleva gaasitaristu kasutusotstarbe muutmist. See ei välista alustatud või kavandatavat gaasitaristu võimalikku kasutusotstarbe muutmist, sealhulgas projekte, mis on saanud ühist huvi pakkuva projekti staatuse, ning piisavat tähelepanu tuleks pöörata liikmesriikidele, kes ei ole üleeuroopalise gaasivõrguga ühinenud.

- 5.14 lähtuma peamistest energia siseturul kehtivatest põhimõtetest, et tagada konkurentsivõime ja tasakaalustatud investeerimissignaalid tekkivate vesinikuturgude reguleerimist käsitleva sihipärase lähenemisviisi kujundamisel;
- 5.15 võtma nõuetekohaselt arvesse energiasüsteemi eri osade koostoimet, kasutades võimalikult hästi ära vesiniku- ja elektrisektori vastastikku soodsat mõju ning toetades võrgu tõhusust ja stabiilsust;
- 5.16 süvendama koos liikmesriikidega rahvusvahelist koostööd ning arendama Euroopa tehnoloogiate ja toorainete turgusid ka seoses väärtusahelate, kaubateede ja ühiste ülemaailmsete standardite, sealhulgas keskkonnastandardite ja sertifitseerimisega, samuti sellise liikmesriikide vahelise kaubanduse jaoks, mille puhul toimub transiit läbi kolmandate riikide;
- 5.17 tagama muu hulgas normide ja tehniliste standarditega, et maagaasi ja vesiniku transportimise ja salvestamise süsteemid, sealhulgas piiriülese tähtsusega süsteemid ja kolmandate riikidega ühendatud süsteemid, on koostalitlusvõimelised;
- 5.18 võtma energia- ja keskkonnavalase riigiabi suuniste läbivaatamisel arvesse käesolevaid nõukogu järeldusi, aidates saavutada 2050. aastaks ELi kliimaneutraalsuse viisil, millega välditakse põhjendamatuid konkurentsimoonutusi ja vähendatakse liikmesriikide vahelise subsideerimisralli ohtu.
-